

İnsanın "vücûd ciheti ile arıdan, serçeden aşağı, sinekten örümcekten daha zayıf" olması ne demektir? Halbuki, insan ortaya koyduğu medeniyet harikalarıyla diğer canlılardan çok daha ileri noktalara gidebiliyor?

Bu asrın teknoloji sahasındaki baş döndürücü gelişmeleri, önceki asırlarla mukayese edilemeyecek kadar ileridir. Ancak bunlar, her biri bir ilahi fabrika olan hayvanlar âlemiyle mukayese edildiğinde çok sönük kalırlar. İnsanlar henüz çiçekten bal yapan yahut otlardan süt yapan fabrikalar yapamamışlardır. Her bir meyve ağacı öyle bir fabrikadır ki, imal ettiği mamullerin her birine fabrikanın tamamının bütün özelliklerini yerleştirmekte ve bu küçücük fabrika planları bir başka yerde ekildiğinde ondan aynı fabrika elde edilmektedir. İnsanlar, yaptıkları bir fabrikanın bütün özelliklerini taşıyan çekirdek fabrikalar yapmayı hayal bile edemezler. Bu hakikatin misalleri sayılamayacak kadar çoktur.

Nur Küliyatı'ndan Sözler'de şöyle buyrulur:

"Eğer havârik-ı medeniyet, dekâik-ı sanat cihetinde haklarını isterlerse ve âyetlerden makam talep ederlerse, o vakit birtek sinek onlara, 'Susunuz!' diyecek. 'Benim bir kanadım kadar hakkınız yoktur. Zira sizlerdeki, beşerin cüz-i ihtiyârıyla kesb edilen bütün ince sanatlar ve bütün nâzik cihazlar toplansa, benim küçücük vücûdumdaki ince sanat ve nâzenin cihazlar kadar acîb olamaz. إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَنْ يَخْلُقُوا ذُبَابًا وَلَوْ اجْتَمَعُوا لَهُ [Sizin Allah'ı bırakıp da taptıklarınızın hepsi bir araya gelse, bir sinek bile yaratamazlar." (Hûd, 22/73)] **ayeti sizi susturur.'** "(1)

Öte yandan, bütün hayvanlar âlemi bir araya gelseler, bir çocuk kadar bilgi sahibi olamazlar. Yine canlı-cansız bütün varlıkların tesbihleri hayalen bir araya getirilse, kâmil bir müminin tesbihine yetişemez. Demek ki, insanın diğer canlılardan üstünlüğü, aklını doğru kullanması ve kalbini imanla nurlandırması cihetiyledir. O yönüyle hiçbir varlık onunla yarışamaz.

Marifet ve muhabbetten uzak kalan bir ruh, teknik sahada neler ortaya koyarsa koysun, hayvanlar âleminin çok gerilerinde kalır. Elbette ki, hem iman ve marifette, hem de ilim ve teknikte ileri olmak en güzeldir.

1) bk. [Sözler, Yirminci Söz, İkinci Makam.](#)